

Α. Κείμενο

Το γεγονός ότι οι πολίτες που θα μορφώνονται στη σχολική μας εκπαίδευση είναι προορισμένοι να ζήσουν σε μια «Ευρώπη χωρίς σύνορα». όπου θα μπορούν να διακινούνται ελεύθερα στις χώρες της Κοινότητας, να ζουν και να εργάζονται σ' αυτές και να συνεργάζονται στενά με τους πολίτες άλλων χωρών της Ενωμένης Ευρώπης, επιβάλλει να γίνουν και οι ανάλογες προβλέψεις τόσο στο εκπαιδευτικό σύστημα της Ελλάδας όσο και στα συστήματα των άλλων ευρωπαϊκών χωρών.

Μερικές απ' αυτές είναι η καλύτερη γνωριμία των λαών μεταξύ τους στο επίπεδο της γλώσσας, της ιστορίας και του πολιτισμού, η αμοιβαία κατανόηση, η αναζήτηση των χαρακτηριστικών που ενώνουν τους λαούς μεταξύ τους με παράλληλη άμβλυνση των αντιθέσεων, ο σεβασμός των διαφορών, των ευαισθησιών και των ιδιαιτεροτήτων κάθε λαού, η καλλιέργεια των βαθύτερων πολιτιστικών δεσμών και αξιών που ενώνουν την Ευρώπη αποτελώντας ό,τι είναι γνωστό ως δυτικοευρωπαϊκός πολιτισμός. Μέσα από την παιδεία των λαών της Ευρώπης πρέπει να εκλείψει «η ιστορία του μίσους», χωρίς αυτό να σημαίνει ότι η απαραίτητη «ιστορική μνήμη» κάθε λαού θα σβηστεί.

Με λίγα λόγια η Παιδεία μας –καθώς και η Παιδεία των άλλων ευρωπαϊκών χωρών– πρέπει να αποκτήσει «ευρωπαϊκή διάσταση». Πρέπει επίσης να διευκολύνει και να αξιοποιήσει μεταξύ των λαών της Ευρώπης τη διακίνηση ιδεών, των προβληματισμών και των εμπειριών κάθε χώρας στην παιδεία και τον πολιτισμό, ώστε ό,τι ονομάζεται Ενωμένη Ευρώπη να πραγματοποιηθεί βαθμιαία και στο επίπεδο της Παιδείας και στο επίπεδο της συνείδησης.

Κι όλα αυτά χωρίς η ευρωπαϊκή διάσταση της Παιδείας να αποβεί σε βάρος της εθνικής Παιδείας και της καλλιέργειας της εθνικής συνείδησης. Η καλλιέργεια της γλώσσας, της παράδοσης, της θρησκείας, των δεσμών που ενώνουν ένα έθνος, όχι μόνο δε συνιστά αντίφαση στο θεσμό της Ενωμένης Ευρώπης, αλλά αποτελεί προϋπόθεση υπάρξεώς του. Διαφορετικά η Ενωμένη Ευρώπη θα κατέληγε να είναι «σφουγγάρι» στην ιστορία και τη συνείδηση κάθε εθνικής οντότητας.

Γ. Μπαμπινιώτης (διασκευή)